

Betoven - nego što!

Vlatko SIMUNOVIĆ

Što mislite, da li „spriječenost“ glasovitog crnogorskog pijaniste i umjetničkog direktora Don Brankovih dana muzike Ratimira Martinovića da, 18. maja, sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom održi koncert u čast Dana nezavisnosti u Kolarčevoj zadužbini dokazuje da je jutro pametnije od noći. Ako jeste, moguće je da se gospodin Martinović 18. maja probudio nešto principijelniji i profesionalniji u odnosu na 17. uveče, pa je urbi et orbi obznanio kako je „izrevoltiran stanjem u kome se nalazi umjetnička muzika i kultura u Crnoj Gori, sprečen da nastupi na koncertu Crnogorskog simfonijskog orkestra u Kolarcu“.

Moguće je i da se, „nošen dahom sna“, tokom te beogradske noći na dlan slavnog pijaniste spustio lično Ludvig van Betoven.

- Čuj, stari, da sam ja na tvom mjestu otkazao bih taj koncert - kaže Betoven.

- Ali zašto - pita gospodin Martinović.

- Direktor umjesto poziva da nastupiš pita te „jesi li zainteresovan“; ministar kulture, mjesec prije početka državnog festivala KotorArt, za koji je spreman kompletan program za 50 dana njegovog trajanja, ne zna kojim budžetom Ministarstvo raspolaže za isti; godinama imate probe u sali u kojoj se gušite a solista, pride, još i potpuno raštimovan klavir; kriterijumi struke nerijetko su podređeni kriterijumima podobnih i onih koji „ne talasaju“... Neću ovom prilikom nabrajati dalje. Pitanje je: dokle više?! - urla Betoven.

Pa ga sad, ako si pijanista i to slavan, a Ratimir Martinović to zaista jeste - ti odbij.

Ako se pitate otkuda u ovoj priči Betoven, on je tu zato što gospodin Martinović, u obrazloženju razloga svoje „spriječenosti“ da nastupi sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom, efektno poentira ukazujući da bi, da se kojim slučajem nađe u istovjetnoj situaciji, to što on čini uradio i Betoven. I što je logičnije negao da pitaš - kako je mogao znati ako nijesu u neposrednoj komunikaciji? On i Betoven.

Da nije lično Betoven to od njega zahtijevao, zar bi čuveni pijanista, koji otkazivanje koncerta u čast Dana nezavisnosti smatra „jedinom normalnom reakcijom, potpuno apolitičnom i patriotskom“, rizikovao da dan poslije bude tretiran kao bedž na reveru slikara Miloša Šobajića koji je neposredno pred dolazak crnogorskih simfoničara, sugerisao da u znak otpora crnogorskom separatizmu i podrške svesp-
skom ujedinjenju, treba bojkotovati taj koncert u Kolarcu. Zar bi rizikovao da mu po Crnoj Gori, za čijom kulturom, sudeći po saopštenju, gdje navodi razloge svoje „spriječenosti“ da nastupi u Kolarčevoj zadužbini, „izgore kao vladika za Lesendrom“, zlonamjerni pronose glas da simpatizira Šobajićeve šovinističku priču, pa je kao rog za svijeću neznavenima prodaje kao odbranu crnogorske kulture.

Naravno da ne bi.

Ipak, ako ovu priču o Betovenu ostavimo po strani, pa se držimo zdravoga razuma koji nas uči da čovjek bistriji ili tuplji ne biva zbog smjene dana i noći - trebalo bi da razmotrimo egzaktne činjenice. A one govore da je protest gospodina Martinovića naškodilo imidžu crnogorske kulture, Crnogorskog simfonijskog orkestra i festivala KotorArt. Reagovati zbog ukupno nepovoljnog stanja u crnogorskoj kulturi i tretmana festivala KotorArt koji od početka, s aspekta Kotorana, zavisi od hira ljudi koji se smjenjuju u fotelji ministra kulture - legitiman je čin. Ali, u sitnicama đavo leži. A sitnice kao - kako, kada i zašto baš 18. maja, a ne 18. februara, protestovati i upozoriti da je neizvjesno finansiranje prestižnog KotorArta - taj čin mogu smjestiti i u zonu sitnih, dnevnopolitičkih interesa.

Činjenice govore i da je, ogrnuta u praznične zastave, izuzimajući nekoliko medijskih rikošeta, jedne za njega atipično ishitrene reakcije ministra Ljumovića i uvjerljivog, odmjerenog komentara direktora Muzičkog centra Crne Gore Žarka Mirkovića, Crna Gora tu „spriječenost“ svog vodećeg pijaniste da nastupi na beogradskom koncertu u čast Dana nezavisnosti - oćutala. Struka u čije je ime slavni pijanista učinio ono što niko prije njega, viteški, u duhu Mažuranovićeve stiha - „niti pisnu niti zubi škrinu“. Zašto?

Nakon sastanka koji je održan minulog vikenda, a na kome je raspravljano o daljoj sudbini KotorArta, najavljen je za ovu sedmicu novi sastanak u Kotoru. Ključni ljudi KotorArta i opštine Kotor naći će se sa predstavnicima Ministarstva kulture. Taj sastanak očekuju s optimizmom. Ljudi koji znaju da čovjek bistriji ili tuplji ne biva zbog smjene dana i noći strahuju što će od svega toga ispasti. Drugi se nadaju da će, možda, Betoven personalno umiješati prste i sugerisati ministru Ljumoviću da ne cjepidlači i odriješi kesu ne zahtijevajući polaganje računa za prošlogodišnje izdanje festivala. Ako to ne upali, kao izlaz se nazire da opština Kotor pokrije kompletno finansiranje festivala. Ne bi oni, ali viša sila.

Betoven - nego što. Naravno, i poslovična crnogorska principijelnost i profesionalizam. Da su vječni!